

## **THE CASUAL VACANCY, THEMES AND CHARACTERS**

**Teodora Voinescu**

**PhD Student, The National College of Computer Sciences "Grigore Moisil"**

*Abstract: The novel **The Casual Vacancy**, published in 2012, is the first novel by writer J. K. Rowling intended for adults, in which she addresses a series of themes such as death, addictions, loneliness, politics, dysfunctional families, corruption. The novel, whose action is set in a small town in England, brings to the fore characters who make up a diverse world, dominated by a multitude of problems, who try to survive and find their own way. The sudden death of a local councilor in Pagford leads to numerous conflicts, betrayals, revealing the hidden lives of the characters. The writer builds a truthful world through memorable characters who belong to various social classes, and who compose masks to be accepted by society, most often in a game of manipulation and lies. The current issues, the strong writing, the well-constructed characters, the irony make this novel an authentic read meant to hold up a mirror to the reader and to today's world dominated by hypocrisy and lack of meaning.*

**Keywords:** death, politics, alienation, addiction, corruption.

J. K. Rowling este o scriitoare britanică, iubită și apreciată pentru seria *Harry Potter*, care s-a bucurat de un succes mondial. Scriitoarea părăsește lumea fanteziei în romanul *The casual vacancy*, publicat în 2012, un roman puternic, realist, care analizează lucid ipocrizia socială, conflictul de clasă și dramele unui mic oraș britanic, Pagford. J. K. Rowling este una dintre cele mai influente scriitoare cotermporane, cunoscută și pentru activitatea sa caritabilă și pentru implicarea în diverse cauze sociale.

Romanul *The casual vacancy* de J. K. Rowling reflectă într-un mod onest și ironic realitatea zilelor noastre, problemele grave cu care se confruntă societatea modernă- drogurile, adicțiile, singurătatea, alienarea, suicidul, corupția, politica, conflictul puternic dintre generații, xenofobia.

Romanul a fost considerat o „satiră socială solidă, cu accente sumbre, ce amintește de stilul realist victorian al lui George Eliot sau Dickens, dar adaptată la realitățile britanice contemporane”.<sup>1</sup>

Se poate spune că „romanul are toate satisfacțiile și frustrările acestui tip de roman. Îl cufundă pe cititor într-o lume bogat populată și dens imaginată. Rowling s-a inspirat, se pare, din propria copilărie ușor nefericită din West Country, într-un sat din afara orașului Bristol și apoi, mai târziu, din afara orașului Chipstow. Groaza claustrofobă este bine realizată: toată lumea se cunoaște; Howard, intrigând din spatele biscuiților săi copti manual și a brânzeturilor locale. Rowling se pricepe la adolescenți, în special la băieți, și la cuplurile nefericite. Cartea are un mesaj social corect, despre responsabilitatea față de ceilalți, și o intrigă amplă care funcționează ca un ceasornic; la fel ca romanele *Potter*, este organizată eficient sub suprafața sa aglomerată”.<sup>2</sup>

Problematica romanului este complexă și reflectă teme precum lupta pentru putere, excluderea socială, destrămarea legăturilor familiale și corupția morală.

Romanul abordează disensiunile sociale, lupta dintre cei care dețin puterea, cei privilegiați, și marginali, decăzuți, degradați. Romanul pune în lumină singurătatea omului modern, alienarea într-o societate consumeristă. Privirea naratorului este ironică și atentă la detalii și comportamente.

---

<sup>1</sup> The Guardian, *The Casual Vacancy*, review.

<sup>2</sup> Idem

Sunt surprinse câteva familii reprezentative pentru micul oraș britanic, familii respectabile în societate, precum familia Mollison, familia Jawanda, și familii decăzute care luptă pentru supraviețuire, cum este familia Weedon.

De asemenea, se remarcă o critică subtilă, dar fermă a aparențelor. Multe personaje sunt motivate de orgoliu, interese personale sau frustrare, dar își disimulează intențiile în spatele unor poziții de autoritate sau respectabilitate socială. În această lume dominată de cinism și competiție, valorile umaniste – compasiunea, solidaritatea, empatia – sunt rare și adesea sancționate. Astfel, romanul devine o satiră socială, în care fiecare alegere individuală reflectă o stare generală de alienare morală.

O temă centrală este excluderea socială și drama celor vulnerabili. Familiile din Fields, precum cea a lui Terri Weedon, sunt ignorate și condamnate la excludere. Drama lor este prezentă, dar este ignorată. Cei care dețin puterea se prefac că le pasă, și se folosesc de acestea pentru a obține avantaje și credibilitate în societate. Totul devine un joc al minciunii și al manipulării. Nu există sinceritate, altruism, dragostea adevărată nu există, există doar relații anoste, eșuate, degradate.

Romanul surprinde și degradarea legăturilor familiale. Relațiile dintre părinți și copii, dintre soți sunt dominate de ipocrizie, minciună, violență. O categorie aparte o formează adolescenții, neînțeleși, respinși de propriile familii, neubiți și marginalizați. Andrew Price, Krystal, Stuart/Fats, Sukhvinder trăiesc în tensiune și conflicte permanente. Fiecare își alege propria cale, drogurile, alcoolul, hărțuirea, automutilarea, și în final, sinuciderea, în cazul lui Krystal.

Romanul denunță corupția morală și setea de putere. Reprezentativi sunt membrii consiliului local care luptă prin orice mijloace pentru putere.

Acțiunea romanului este plasată într-un mic oraș din Pagford, oraș prins în monotonia și rutina zilnică, ce sunt date peste cap de moartea subită a lui Barry Fairbrother, o moarte fulgerătoare, mai precis un anevrism, într-o parcare sub privirile neputincioase ale soției sale și ale unor prieteni de familie. Această moarte neașteptată declanșează o luptă pentru putere în comitetul orașului pentru locul rămas vacant după moartea lui Barry.

Atenția se îndreaptă asupra câtorva familii reprezentative pentru comunitate, familii între care există conflicte latente. Privirea naratorului este ironică și atentă, demascând natura umană în micimea ei, defectele, slăbiciunile, frustrările personajelor.

Personajele sunt excelent portretizate, extrem de vii și bine construite. Referitor la construcția personajelor, *Live Journal* apreciază că „Rowling scrie în continuare personaje feminine mai bine decât personaje masculine. Este evident că simte cu adevărat ceea ce trăiesc personajele ei feminine, în timp ce încearcă să empatizeze cu personajele masculine și să-și imagineze cum este să fii o bilă de testosteron dezlănțuită sau un ratat romantic trist. Nu înțelege pe deplin, dar se apropie mai mult decât atunci când scria o serie întreagă despre un adolescent”.<sup>3</sup>

Una dintre familiile reprezentative ale comunității este familia Price, condusă autoritar de Simon Price, un ins frustrat, limitat, dornic de putere. Simon Price are o viață anostă, lucrează la o tipografie, însă pe lângă slujbă mai face și mici afaceri. Simon price are un comportament primitiv și brutal cu copiii săi, Andrew și Paul, pe acesta din urmă numindu-l în batjocură Pauline. Simon își bate copiii, îi abuzează emoțional, însă Andrew reușește să spargă site-ul parohial și să posteze sub pseudonimul *Fantoma lui Barry* un articol la adresa tatălui său prin care demască caracterul

---

<sup>3</sup> The Live Journal.

dubios al acestuia. Simon Price este un amestec de prostie, brutalitate și pragmatism, ceea ce face din el un tip detestabil.

Ruth Price, soția lui Simon, este asistentă medicală, este o femeie nu tocmai frumoasă, și este supusă și dedicată lui Simon. Ruth este o prezență ștearsă, banală, lipsită de autoritate și putere. Ruth întruchipează perfect soția abuzată, obedientă, care încearcă să găsească un echilibru în familie de dragul copiilor.

Andrew Price este un personaj excelent construit. Andrew este un adolescent cu o personalitate puternică, în conflict în special cu tatăl său pe care de multe ori îl dorește împușcat de un lunetist imaginar. Andrew este prieten bun cu Stuart, poreclit Fats, căruia îi împărtășește secretele și fricile sale. Împreună au momente în care în care discută despre problemele familiale, despre fetele frumoase din școală, despre absurditatea deciziilor părinților. Andrew este inteligent, inventiv, problematic, uneori introvertit și nemulțumit. Andrew este un adolescent tipic pentru societatea modernă, dominată de ruptură, lipsă de comunicare și incertitudine. Andrew devine o victimă a abuzului permanent din partea tatălui său, este frustrat și nemulțumit, dorește mai mult de la viață și speră că într-o zi va reuși să plece din micul oraș lipsit de perspective. Andrew este un idealist într-o lume murdară, pângărită de minciună, falsitate, relații artificiale. Aceasta se lasă, oarecum, dominat de Fats, dar simte că acesta are o influență negativă asupra lui, și un impact puternic asupra celor din jur, în special, asupra celor slabi, introvertiți, ce par a fi predestinați a deveni victime.

Există în roman un raport de forțe între cei *puternici* și cei *slabi*, între *victimă* și *călău*. Societatea însăși devine un călău al celor slabi, incapabili să se salveze.

Familia Wall este importantă în economia romanului. Collin, poreclit Cubby, Wall este directorul școlii, un individ cu o autoritate pe măsura funcției. Collin Wall intră de multe ori în conflict cu Fats, fiul său, care îl ironizează pentru felul lui de a fi, rigid, conservator, limitat. Collin este măcinat de anxietate, și suferă de tulburări obsesiv-compulsive, suferind de mania persecuției, crezând că lumea suspectează că este pedofil. Collin se retrage în lumea obsesiilor și fricilor sale, ceea ce deteriorează relațiile cu lumea exterioară. Collin este disprețuit de către fiul său, și are o relație tensionată cu acesta.

Fats își detestă tatăl, considerându-l un tip limitat și fixist. Fats este cel mai bun prieten al lui Andrew, iar acesta este fascinat de personalitatea lui Fats, de felul său pragmatic de a vedea lucrurile, de a fi ironic, de foarte multe ori hărțuindu-și colegii de clasă fără remușcări. Fats își îndreaptă privirea asupra celor mai slabi ca el, așa cum este Sukhvinder Jawanda, o adolescentă dintr-o familie de origine pakistaneză, pe care o hărțuiește online. Fats trăiește momentul, găsește refugiul în droguri, țigări, sex pe fugă în cimitir. Acesta este temut pentru felul său brutal de a fi, pentru ironii, lipsă de empatie.

Tessa Wall, mama lui Fats, este consilier școlar, o persoană de încredere pentru mulți adolescenți debusolați. Tessa este o prezență liniștitoare care încearcă să echilibreze conflictele și are un efect benefic chiar și asupra rebelei Krystal împreună cu care reușește să construiască o relație bazată pe încredere și respect. De multe ori, Tessa aplanează conflictele dintre soțul ei și Fats, conflicte care sunt gata să distrugă fragilul echilibru familial. Tessa este răbdătoare, dar este lipsită de fermitate. Aceasta suportă crizele de anxietate ale soțului, dar rareori comunică cu adevărat. Tessa se regăsește într-o căsătorie lipsită de sentimente, banală, și nu reușește să facă nimic pentru a schimba acest lucru.

Cel mai tragic personaj al romanului este Krystal Weedon. Victimă a unei familii destrămate, a societății dezinteresate, a drogurilor și a neputinței de a lupta pentru propria viață. Krystal este o adolescentă însingurată, care provine dintr-o familie monoparentală. Krystal locuiește

cu mama ei, Terri Weedon, dependentă de droguri, care trăiește într-o casă mizerabilă, degradată, avînd grijă de fratele mai mic, Robbie. Krystal este un amestec de inocență și vulgaritate, de putere și vulnerabilitate, de suferință și frînturi de fericire. Krystal este un suflet pur în esență care trăiește într-o lume viciată, degradată. Krystal vrea să facă sport, face parte din echipajul de canotaj al școlii, o ajută constant pe mama ei să lupte cu dependența. Krystal tânjește după dragoste, echilibru, o casă frumoasă și curată. Aceasta are nostalgia casei străbunicii ei, în care locuise o vreme în copilărie. Krystal are o aventură cu Fats, este o iubire sexuală, pe fugă, care nu reușește să o salveze în final. Din neglijența acesteia, Robbie se răătăcește, cade într-un râu și se îneacă. Krystal în final se sinucide. Destinul lui Krystal este unul semnificativ pentru o societate lipsită de valori morale, o societate ipocrită și pragmatică. Krystal este o prezență fragilă într-o lume brutală căreia nu-i poate face față. Krystal reprezintă lumea marginalilor, a neștiuților care mor singuri și în tăcere. Numele ei trimite cu gândul la fragilitate. Dincolo de aparența unei fete rebele, sigure pe ea, personajul este, de fapt, o prezență delicată, a cărei moarte nu înseamnă mult pentru comunitate. Ipocrizia comunității se vede cel mai bine în momentul tragediei, după moartea lui Robbie și sinuciderea ei, locuitorii sunt mai degrabă marcați de șoc și de groaza propriei complicități decât de o schimbare reală de atitudine. Discuțiile inutile despre binele orașului continuă, dar lecția umană pe care o aduce destinul tragic al lui Krystal rămîne ignorată. Alături de Krystal, Terri Weedon, mama acesteia, este un personaj victimă. Victimă a societății, a dependenței, a sărăciei Terri este o femeie slabă prinsă într-un cerc vicios, din care nu poate scăpa. Este abuzată și folosită în permanență de un iubit dependent de droguri, încearcă să renunțe, dar nu reușește, iar dependența o face vulnerabilă. În relația cu copiii săi se dovedește a fi neputincioasă, de Robbie nu are grijă, iar cu Krystal are o relație tensionată, deoarece Krystal dorește ca mama ei să renunțe la droguri, care în final se dovedesc a fi mai puternice. Terri îi pierde în mod tragic pe cei doi copii, și rămîne în vidul și singurătatea oferite de droguri, în lumea marginală și respinsă a comunității.

Un personaj complex al romanului este Parminder Jawanda, al cărei rol este esențial în radiografia morală a comunității din Pagford. Parminder Jawanda este medic, este respectată în comunitate, are valori bine definite. Este de origine pakistaneză, și nu de puține ori, trebuie să înfrunte remarcile xenofobe ale locuitorilor din Pagford. Este căsătorită cu un medic celebru, un bărbat, de altfel, atrăgător, și dorit în secret de multe femei din orașel, și anume Vikram Jawanda. Deși este un medic respectat, Parminder eșuează ca mamă. Relația cu fiica ei Sukhvinder este una rece, distantă. Parminder este preocupată mai mult de cariera profesională, și nu fiica ei adolescentă care este victima hărțuirii constante la școală de către Fats. Parminder o consideră pe Sukhvinder încrețită la minte și nu încearcă niciodată să o cunoască cu adevărat. Parminder îl admiră în secret pe Barry Fairbrother, singurul coleg din consiliu cu care are valori în comun. Parminder încearcă să păstreze aparențele într-un joc al minciunii și ipocriziei.

Sukhvinder este o victimă, precum Krystal. Sukhvinder este o prezență discretă, fragilă în roman. Aceasta este ținta abuzului emoțional constant din partea lui Fats, care o determină să fie retrasă, nesigură, antisocială. Nu este acceptată de colegi, progresează lent la învățatură, și alege să se mutileze, să facă tăieturi adânci cu lama pe brațe. Se pare că doar vederea sîngelui și suferința reală o pot ține pe linia de plutire. Sukhvinder are o relație tensionată cu mama ei, care nu o ajută, ci o compară în permanență cu alți elevi mai performanți. Sukhvinder este o adolescentă vulnerabilă, sensibilă, care simte acut presiunea celor din jur. Fats este cel care îi găsește diverse porecle prin care își bate joc de înfățișarea ei. Sukhvinder acumulează multă frustrare, însă nu reușește să găsească sprijin nici la școală, și nici în familie. Se apropie la concursurile de canotaj de Krystal, ambele fiind victime. La Krystal o atrage felul dezinvolt al acesteia, libertatea cu care vorbește, jocurile de seducție a băieților din grup. Sukhvinder are însă momentul ei de glorie atunci

când se aruncă în apa râului pentru a-l salva pe micutul Robbie. Sukhvinder este brusc văzută cu alți ochi în comunitate, nu mai este fata timidă, ci o adolescentă capabilă să-și pună în pericol propria viață pentru salva pe cineva. Sukhvinder nu reușește să-l salveze pe Robbie, dar se salvează pe ea. Este momentul în care poate scăpa de frustrare, neputință. E o renaștere pentru Sukhvinder, care a dovedit putere de caracter și spirit de sacrificiu. Krystal nu reușește să se salveze, pentru ea moartea vine ca o binecuvântare, pe când Sukhvinder se salvează, renaște.

Un personaj reprezentativ este Howard Mollison, prosper om de afaceri, care duce o viață dublă, condusă de minciuni, ipocrizie și adulter. Howard este președintele consiliului local, care dovedește o imensă sete de control. Howard este cinic și abil, are o inteligență pragmatică și nu se sfiște să se folosească de cei din jurul său. Este o întruchipire a ipocriziei, are o relație extraconjugală pe care o ascunde cu viclenie, nefiind nicidecum individul moral care pretinde a fi. Howard este un simbol al conservatorismului rigid care refuză schimbarea și care maschează frica de a-și pierde puterea sub masca moralității. Howard este poate în esență un ins primitiv, dominat de instincte, apetitul său pentru mâncare dovedește un gol interior, o lipsă de sensibilitate și orizont spiritual. Soția lui Howard, Shirley Mollison, este, de asemenea, o întruchipire a ipocriziei burgheze, perfidă, abilă, interesată de jocuri de culise și de păstrarea aparențelor. Shirley este meschină, lipsită de feminitate, este rigidă și manipuloare. Aceasta se potrivește perfect cu soțul ei prin preocupările mărunte și ipocrizia socială. Shirley face parte din clasa privilegiaților, cei care dețin controlul și puterea în societate, și acest lucru se răsfrânge și asupra relațiilor de familie. Shirley este o mamă autoritară, care își controlează fiul, pe Miles, care are un comportament obedient față de aceasta. Shirley este masca societății respectabile, în aparență decentă, dar în interior coruptă și degradată. Shirley simbolizează stagnarea și conservatorismul rigid, o lume veche care este menținută în viață într-un mod artificial. Opusul lui Shirley este nora acesteia, Samantha, o femeie care simte apăsarea familiei conservatoare și rigide, presiunea socială permanentă. Samantha este plictisită de rutina cotidiană, de relația cu sotul său lipsit de romantism și sensibilitate. Samantha este o fire bovarică, ce își găsește refugiul în alcool, muzică și mici escapade. Își creează o lume a ei, în care se vede iubită de un star rock, în care este fericită și apreciată pentru feminitatea și frumusețea ei. Samantha este retrasă și nu se implică în jocurile societății, nefiind preocupată de puterea politică și de un statut în societate. Samantha simbolizează deziluzia, nevoia de evadare dintr-o lume rigidă, dar, toatădata, neputința de a o face. Este la rândul ei o victimă a unei familii conservatoare, în care iubirea adevărată și sinceritatea nu reprezintă adevărate valori. Samantha Mollison reprezintă femeia prinsă într-o capcană existențială. Samantha este conștientă de ipocrizia celor din jur și de lipsa de autenticitate și sens a propriei vieți, dar nu are puterea să se salveze. Ea reprezintă la rândul ei un destin tragic ce ilustrează alienarea într-o lume lipsită de sens.

Se observă, așadar, că romanul *The casual vacancy* oferă un tablou complex al unei comunități aparent respectabile, în care femeile dețin roluri esențiale, fie ca forțe ale conservatorismului, fie ca victime ale propriilor slăbiciuni. Personajele feminine ilustrează diverse fațete ale feminității în lumea modernă. Terri, Krystal, Samantha, Sukhvinder sunt victime ale abuzului, dependenței, drogurilor. Dintre acestea Sukhvinder are șansa unei renașteri, prin modul în care și-a dovedit curajul pentru a-l salva pe Robbie din râu. Așadar, romanul oferă o radiografie a societății britanice, în care în spatele aparențelor nu se află decât singurătatea, boala, dependența, bolile psihice și abuzul. Romanul se transformă într-o satiră socială și un avertisment asupra rolului femeii în societatea de azi. Este surprinsă condiția a femeii într-o societate ipocrită, lipsită total de centru și sens. Toate aceste figuri feminine sunt unite de un destin comun, fiind captive într-o lume care le obligă să poarte măști, să ascundă ceea ce sunt cu adevărat.

Stilul romanului este realist, sobru, dar păstrează uneori ironia specifică autoarei. *Moarte subită* nu este o lectură confortabilă – dar tocmai această duritate face romanul important. Rowling își asumă riscul de a-și dezamăgi cititorii tineri, în favoarea unei povești care denunță inegalitatea și ipocrizia socială. *Moarte subită* este o satiră socială incisivă, care confirmă versatilitatea literară a lui J.K. Rowling. Departă de a fi un roman „plăcut”, este o carte care provoacă reflecție și empatie – o radiografie a societății britanice contemporane, dar cu ecouri universale.

J.K. Rowling critică aspru indiferența, elitismul și egoismul, dar fără a recurge la moralism simplist. Printr-o construcție narativă densă, polifonică, ea oferă multiple perspective asupra aceleiași realități, obligând cititorul să judece nuanțat și să reflecteze asupra propriei societăți.

În concluzie, *Moarte subită* este mai mult decât o simplă poveste despre un orașel britanic. Este o oglindă a lumii contemporane, în care clivajele sociale, lipsa de solidaritate și lupta pentru putere aduc suferință și distrugere. Rowling propune un roman profund, care invită la conștientizare și la acțiune socială.

Romanul *Moarte subită* este o operă de maturitate literară și etică, în care J.K. Rowling demonstrează o profundă înțelegere a mecanismelor sociale și a tensiunilor contemporane. Fără a propune soluții facile, romanul funcționează ca un avertisment lucid: într-o lume în care dominația, inegalitatea și indiferența sunt normalizate, umanitatea riscă să se piardă, nu printr-un dezastru spectaculos, ci prin acumularea tăcută a eșecurilor morale de zi cu zi.

## **BIBLIOGRAPHY:**

1. Rowling, J.K, *Moarte subită*, Editura Trei, 2023.
2. <https://www.theguardian.com/books/2012/sep/27/jk-rowling-casual-vacancy-review>.
3. <https://inverarity.livejournal.com/388102.html>